

Isten nélküli vagy istentelen?

Lukács 11, 24-28

Egyre nagyobb teret nyer az utóbbi években az úgynevezett „fenntartható fejlődés” elmélete, amivel a hitetlen emberek is elismerik, valami elromlott ebben a világban, s ha ez így folytatódik, annak nem lesz jó vége. Különböző tervek fogalmazódnak meg az önpusztító életmód megváltoztatására. Igyekeznek személyes életpéldát is találni, hogy egyre több embert ösztönözzenek a környezet megóvására. Az elmúlt év egy ilyen „arca” volt a svéd középiskolás lány, aki-ről aztán egy németországi utazás kap-

törekedett ezzel a jelszóval.) Ezen a ponton kimondatlanul lepleződik le a ma, Isten ellenes gondolkodásmódja, amely teljesen ellentmond a „Szaporodjatok és sokasodjatok...” Istentől kapott megbízásának. Az emberiség hangadói egy részének (akik mögött bizonyára gazdasági és politikai körök képviselői állnak) véleménye szerint a Földet úgy őrizhetjük meg, ha kihal az emberiség. „Ez kész elmebaj! Jó, megmentjük a földet, de kinek megmentjük meg, ha nincsenek se gyermekeink, se unokáink?” – tette fel a kérdést a

elénk. A gyógyító (néma ördögöt kiűző) Jézust Belzebub szövetségeseiként igyekeznek beállítani. Csak a vak nem látja, hogy milyen erővel igyekeznek elfogadtatni a keresztyén kultúrkörben élő emberekkel az egyház által hirdetett evangélium hiteltelenségét, hogy az embereket megfosszák erkölcsi és lelki fogódzóiktól. Jézus nem védekezik, hanem leleplezi álnokságukat, állításaik hazug voltát. Ezt követően minden nemzedéknek, s nyilvánvalóan nekünk is feltárja, hogy az Isten nélküli, és az istentelen böjt legfeljebb szépen kisöpört és feldíszített, de üres házzá teszi életünket. Céltalan és értelmetlen önáltatás, amely önpusztításhoz vezet, s könnyen a Gonosz rabszolgájává tesz, azaz helyzetünk nem javul, sőt rosszabb lesz az előző állaptnál. Megoldást csak az jelent, amit Urunk így fogalmaz meg: „De még boldogabbak azok, akik hallgatják az Isten beszédét, és megtartják.”

Csoma L

Csomaköz középkori református temploma

csán derült ki, hogy nem az igazmondás bajnoka. A Davosban egybegyűlt politikai és gazdasági vezetők is sokat beszéltek a környezetvédelemről, de szavaik hitelességét megkérdőjelezték azok a magánrepülőgépek, amelyekeken külön-külön érkeztek a tanácskozás (szószaporítás) helyszínére. Természetesen áldozatvállalásról, lemondásról beszélnek, de ezt az áldozatot szerintük másoknak, az egyszerű embereknek kellene meghozniuk, hogy ők tovább gazdagodhassanak. A „világmegtartó” elméletek megfogalmazásában egy német tanárnő eljutott a „vég-ső megoldásig”, azaz ne szülnenek gyerekeket, mert egy kisgyermek gondozása, nevelése nagymértékben rombolja a természetet. (A német nép - istentelen vezetőit követve - egyszer már eljutott a „vég-ső megoldás” – „Endlösung” megfogalmazásához, és megvalósításához, de akkor a nem árja népek elpusztítására

magyar miniszterelnök. Az Isten nélküli böjttől eljutottunk az istentelen böjtig, mert valójában a böjt a lemondás, önmegtartóztatás fogalmát jelölné. Az Isten nélkül böjttől ember lemond bizonyos ételekről, hogy méregtelenítse szervezét, de ennek nincs semmi lelki háttere, csakis egészség- és szépségkultuszt jelent. Biológiailag helyes, szellemileg pezsztító, lelkileg közömbös, s akár káros is lehet, mert elbizakodottá tehet. Az istentelen böjt, pedig a következő fokozat, amikor a méregtelenített testet szellemi méreggel – az Istentől kapott parancs megtagadásával – önpusztításra igyekeznek rávenni. Céljuk elérése érdekében fel-, és kihasználják a gyerekeket, a tapasztalatlan fiatalokat és sok-sok, különben jó szándékú embert, akik megfelelő lelki háttér híján képtelenek átlátni, milyen erők manipulálják őket. Az evangéliumi történet is egy ilyen helyzetet tár

Hajdú Zoltán Levente

ÁLDOZATOKÉRT IMÁDKOZVA

Uram, a bűn
az ajtó előtt leselkedik,
és ránk van vágyódása.
Vajon uralkodhatunk-e rajta?

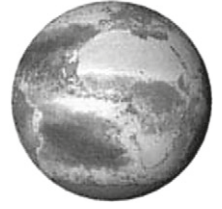
Vajon lehet-e emelt fővel járnunk,
ha tétlenek vagyunk?
Vajon lehet-e, szabad-e
mentegetőznünk?
Kívülállóként mentegetőznünk?

Látod, Uram, ahogyan ma is
ember emberre támad.
Vért ont, gyilkol,
aztán menekül.
Előled menekül.

Add, hogy tebenned erős
megmentő szeretettel
érted és veled cselekedjünk.
Helytálló,
életre mutató hittel.

Ámen

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

A BREXIT ÉS AZ EGYHÁZAK - Az új brit időszámítás: B.B. után A.B. „Összetartozásunk Krisztusban erősebb a politikai határoknál”

Bizonyára hozzám hasonlóan voltak jó néhányan, akik a BBC péntek esti külön adását, ami szombat hajnali 2 óraker fejeződött be, végignézték. *The UK has left the EU* – az Egyesült Királyság elhagyta az EU-t – olvashattuk éjjel után az adás szalagcímében. Látuk-hallottuk az utcán, a Parlament előtt ünneplő sokadalomból megkérdezettek véleményét: „Büszke vagyok arra, hogy angol vagyok!” - „Végre újra függetlenek vagyunk!” - „Nem vagyunk többé az EU szolgái”. Ilyen és hasonló vélemények fogalmazódtak meg a tömegben. És zengett az Isten áldja a Királynőt – a brit himnusz. Másrészt hallottunk helyszíni beszámolókat a skóciai fővárosból, ahol pedig az EU-hoz tartozás eltökéltségét ünnepelték, mivel ők nem fogadták el a kilépési referendumot, miként az észak-írországi szavazók sem. És hallhattuk Boris Johnson brit miniszterelnök nyilatkozatát arról, hogy 47 év után az UK kilépése az Európai Unióból nem vég, hanem kezdet, és felszólította az ország népét a még erősebb egységre, összetartásra. A *The Guardian* címfotóján pedig azt a pillanatot látjuk, amikor angliai idő szerint a miniszterelnök 11 óraker, közép-európai idő szerint éjjelkor megüti a gongot, s a kép aláírása is erről szól: Gyerünk, gyerünk...gyerünk. Ma már megszületett az új történelmi időszámítás az UK-ban: B.B. = before Brexit – Brexit előtti idő és A.B. = after Brexit – Brexit utáni idő. Mit hoz majd a Királyságnak ez az idő, s mit Európának?

A *British Commonwealth*-nek, amelyhez 54 ország tartozik (kétszerese az EU-nak!), és 2,4 milliárd ember, újra nagyhatalmi tervei vannak? Mondjuk egy új világmérteű szövetségi rendszer, melynek három vagy négy sarkalatos súlypontja lesz: az Egyesült Királyság, az Egyesült Államok, Kína és Oroszország? Lehet találni. Egy biztos: az Anglikán Egyház és az UK egyházai maradnak. És bizonyára azok a testvéri kapcsolatok is, amelyek az UK egyházai és az EU egyházai között éppen az elmúlt 47 évben kialakultak, szorosabbra fűződtek, mint bármikor korábban. Egyházi vélemények következnek „onnan” és „innen”...

(Források: https://www.christiantoday.com/article/church.leaders;_christianitytoday.com <https://www.christianitytoday.com/ct/2020/january-web-only/brexit-uk-churches-separation-reintegration>; <https://www.churchofengland.org/>; reformatus.hu; <http://www.ekklesia.co.uk>; <https://www.theguardian.com/international>; ekd.de; yorksire.post.com)

Szemleíró: Dr. Békefy Lajos

VASÁRNAPI NEMZETI IMA AZ EGY- SÉGÉRT

Miközben írom e sorokat, szemem megakad a The Church of England, az Anglikán Egyház honlapján, azon az imádságon, amit vasárnap mindenek előtt Anglia-szerre és a hatalmas, a brit koronához tartozó, az Európai Uniónál

területileg és népességében, országai számát illetően is sokkal nagyobb államtömrülés egyházaiban mondanak, IMA A NEMZETÉRT címmel. Rövidsége miatt, meg példaértéke miatt is közreadjuk:

„Reménység Istene, kérünk, a változásnak ebben az időszakában egyesítsd nemzetünket, és bölcsességgel irányítsd vezetőinket. Adj nekünk elszántságot, hogy legyőzzük félelmeinket. Segíts nekünk abban, hogy olyan jövőt építhessünk, amelyben mindannyian részesei lehetünk a fel lendülésnek, a jólétnek. Jézus Krisztus, a mi Urunk nevében terjesztjük Eléd imádságunkat. Amen.”

NÉMET EGYHÁZI VISSZHANG A BREXITRE

Mielőtt az angliai egyházi véleményekre rátérnék, nem tudom megállni, hogy ennek az imádságnak a szellemétől vezetve ne idézzek kontinentális egyházi hangot. Közben persze fejemben cikázna a különféle megnyilatkozások, melyek állandó háttérzenéjét adják mondatimnak. Ilyen például a francia elnök, Macron mondata, aki arról beszélt pénteken, hogy az UK kilépése „erőtlen vészcsengő” Európa számára. Vagy: Brüsszelben nyilatkozó beszétek arról, hogy a britek elhagyták ugyan az EU-t, de nem az európaiakat. Meglehetősen szívszorító volt a brüsszeli kibúcsúztatás látványa is: a nemzetek zászlói közül leeresztették a brit nemzeti lobogót, majd a skót nemzeti gárda dudásainak kíséretével a több, mint félszáz brit EU-diplomata lassú léptekkel kísért az üvegpalatából. Szóval, visszatérve a német egyházi visszhangra, idézem az epd.de (német protestáns sajtószolgálat) pénteki anyagai közül a bayreuth-nürnbergi regionális evangélikus püspöknő, Elisabeth Hann von Weyhern véleményét. A Brexit utáni feladatként így jelölte meg a közös teendő:

„Az angol és a német egyházak jelentős mértékben járulhatnak hozzá ahhoz, hogy az EU-ból történt kilépés ne vonja maga után az Európából történő kilépést”.

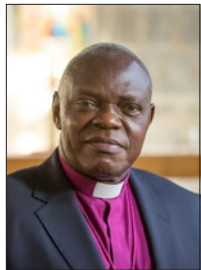
Stefan Ark Nitsche regionális evangé-

likus püspök pedig angliai, herefordi *partner-egyházmegeje* püspökének és híveinek írt levelében rámutat: voltak idők, amikor a politikai erők megpróbálták kijátszani egymás ellen az embereket, s hogy ilyen többé ne történhessen, az egyházaknak a megbékélés, az emberi jogok és az emberi méltóság őrizőiként kell tovább is helytállniuk. Leveléből idézzük a címbeli mondatot:

„Összetartozásunk Krisztusban erősebb a politikai határoknál”.

YORK ANGLIKÁN ÉRSEKE EGY NAP- PAL A KILÉPÉS UTÁN

A *Yorksire Post* hétfői számában

nyilatkozott az afrikai származású Dr. John Sentamu anglikán érsek, aki jelentős feladatként beszélt arról, hogy miután túl vannak a Brexitet megelőző nagy vitákon parla-

menti, közéleti és egyházi szinten is, most eljött az új időszámítás, amikor a közös felismerések megvalósítán kell dolgozni. Minden korábbinál jobban figyelni kell az embereknek egymásra, emberséggel, civilizáltan és kedvességgel. A Brexitet kiváltó viták és folyamatok, a gazdasági bizonytalanság, a kulturális háború a politikai identitásról lezárulhatnak, s megtalálhatjuk végre a közös alapokat: a közbeszédben a több egyetértést, és a nagyon fontos nemzeti szolidaritás forrásait. Az EU-ban maradóknak és a távozóknak egyaránt számolniuk kell azzal, hogy *nemzeti feladatunk az lesz, hogy a legjobb jövőt biztosítsuk mindnyájunknak*, így az EU-n kívül még inkább, mint hogyha benn maradtunk volna – nyilatkozta a hétfői regionális újságnak a yorki érsek. Az esélyek mindenki számára szükséges megadását egy augustinusi szellemes idézettel támasztotta alá Dr. Sentamu érsek: *„Minden szentnek meg van a maga bűnös múltja és minden bűnösnek meg van a jövője”*. Kért mindenkit, hogy hagyjon fel a „másság” hangsúlyozásával, s keresse, találja meg a másik emberben az ugyanazon nemzethez tartozó embertársat, polgártársat, felebarátot.

ANGOL EGYHÁZI VEZETŐK EGYÜTT SZÓLTAK AZ EGYSÉG ÚJ KORSZAKA AZ EU-N KÍVÜL

A *Christianity Today* c. napilap szemleirője, *Krish Kandiah* elemző és átfogó

cikket írt annak különféle módozatairól, miben látják a egyházi vezetők, egyháztagok az EU-tól történt nagy elszakadás pozitív következményeit. Azt, hogyan lehet másképpen modellezni a hit és a politika viszonyát önmagához és egymáshoz, miként lehet eljutni a szeparálódástól egymáshoz a bennmaradás pártiak és a kilépés pártiak között. A Brexit megkezdése alkalmából 50 pennis pénzermét veretett a kormány, melyen ez olvasható: Béke, Jólét és Barátság minden nemzetel. Jogos kérdés sokakban, hogy ez valóban a A.B. új időszámítását jelzi-e vagy maró só azokra a sebekre, melyeket a 48 pennis pénzermével ütöttek a maradás mellett kiállókra? A cikkíró három területet említ annak konkrétizálására, hol és miben nyílik lehetőség az otthoni újra egyesüléshez.

1) Most adódik történelmi lehetőség, hogy létrejöjjön a nemzeti egység, ami túllép a politikai megosztottságon. Emlékeztet a cikk arra, hogy Jézus egyformán meghívta követői közé Lévit, a vámszedőt, és Simont a zélótát. Ők két, szöges ellentétben álló politikai irányt képviseltek: az egyik kollaboráns volt a Római Birodalommal, a másik erőszakkal, lázadással, fegyverrel is kiverete volna őket hazájukból. Mindketten mégis elfogadásra találtak Jézusnál. Őnála mindketten új reményre és új látomásra, jövőlátásra tettek szert. Őbenne ma sincs Brexit-párti és EU-párti, vörös vagy kék. Krisztus mellett képesekké válunk imádkozni is politikai vezetőinkért és politikai ellenfeleinkért is, főként, mert lelki értelemben ők a testvéreink.

2) Lehetőség nyílik az átfogó és elfogulatlan nemzetköziség keresztyén gyakorlására. Az elmúlt időkben voltak, akik valósággal démonizálták az EU-t. Most meg voltak az EU-ban, akik könnyek között fogadták a kilépésre vonatkozó döntést, nem csak Brüsszelben. Ugyanakkor vannak Angliában, akik hatalmas örömben törtek ki, amikor végre – úgymond – „megszűnt a szolgaság” a kilépéssel, elsősorban Nigel Farage hívei. Az angliai egyházak nem támogathatnak semmiféle nacionalista szeparatizmust – hangzik az egyházi vezetők figyelmeztetése. Hiszen mindenek előtt keresztyének vagyunk és Krisztus egyetlen testének részei. Sokkal inkább van azokkal testvéri közösségünk, akik az EU-ban tesvéreink, mint azokkal, akik az UK-ban gyalázzák vagy semmibe veszik keresztyén hitünket.

10 angliai egyház vezetője a kilépés előtt, január 24-én aláírt, majd más-

nap közzétette együttes állásfoglalásukat és üzenetüket az Európai Unióban élő egyházakhoz (fordítás, teljes szöveg: „*Európai egyházak vagyunk, és a jövőben is azok leszünk*” - reformatus.hu, 2020. január 29.). Az aláírók között van a Metodista Konferencia, a Baptista Unió, a Skót Egyház, az Egyesült Református Egyház, az Angliában élő Afrikai és Karibi Egyházak, a Kongregacionalista Szövetség, a Walesi Egyházak Együtt Wales-ért és Európáért Munkaközösség, a Világevangelizációs Egyházak, a Kvékerek és a Skót Episcopális Egyház képviselői. Ebben hitet tesznek a Krisztusban megvalósult testvéri közösség és kapcsolatok fenntartása mellett a brit és az európai egyházak között, és kérik, imádkozzanak az európai egyházak közösségei, gyülekezetei értük is. Ez a dokumentum világos és egyértelmű bizonyítéka – hangsúlyozza a *TheGuardian* szemleirője – a politikai határokon felülemelkedő keresztyén hitnek és egységnek Krisztusban.

3) A nagyvilággal való kapcsolatok újjászervezése és kiépítése. A brit külpolitikának mindig is kiterjedt kapcsolatai voltak a világ szinte minden országával. Az a brit birodalom, amiről köztudott volt, hogy benne soha nem nyugszik le a nap, kiterjedtsége révén, egyházi szempontból egyszerre volt áldás, de sok esetben és helyen teherterhelés is. A mai egyházi kapcsolatok inkább előnyösnek mondhatóak a UK keretében. A menekültprobléma tekintetében ismert az UK törekvése határainak még szigorúbb védelmére. Ugyanakkor csak az elmúlt évben 31 727 EU diák ment az UK-ba tanulni, és 16 561 UK diák az EU országaiába, ami kulturális és nyelvi cserefolyamatokat indított, és ennek egyházi kihatásai is voltak, mindkét területen és irányban pozitívek.

A kérdés az A.B. új időszámításában, azaz a poszt-Brexitben igazából ez: *a Brexit xenofób, idegengyűlölő nacionalista reakció-e vagy az 50 pennis felirata szerint olyan nagyhatalom lesz (újra) Britannia, ahol a fő törekvés, a közgondolkodás irányvétele ez marad: béke, jólét és barátság minden nemzetel. A jövő nemsokára hozni fogja a válaszokat...*

GYÜLEKEZETEINK életéből

Kirándultunk!

2019. szeptember 27. Kora reggel álmos szemű, de izgatott gyerekek gyülekeztek a Vajáni Református Egyházi Alapiskola udvarán. Kirándulni indultunk, nem is akárhova, Budapestre! A Bethlen Gábor Alapkezelő támogatásának köszönhetően két érdekes nap várt ránk a magyar fővárosban.

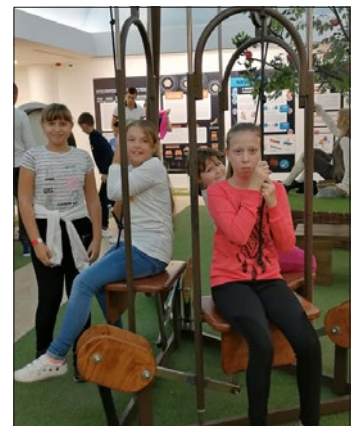

A hűvös őszi reggel után délben már ragyogó napsütéssel fogadott minket Pest. A Nemzeti Múzeum szomszédságában, a Nyaklevesben elköltött ebédet követően a Pál utcai fiúk nyomába eredtünk. A séta során megnéztük az utcákat, melyeket a regény szereplői is koptattak, felkerestük a grundot, kipróbáltuk, milyen lehetett a farakásokon játszani. Eljutottunk a

csapatunk este a Reménység Szigetén, az erdélyi gyülekezet által működtetett szálláshelyen pihent meg.

Szombaton a Csodák Palotájában töltöttünk el egy izgalmas délelőttöt. Már az első terem tükrolabirintusa magával ragadott mindenkit. Nem volt olyan diák, sem felnőtt kísérő, aki ne próbált volna meg kitalálni belőle. Ezután kicsiket és nagyokat is magába szippantotta a játék. Szinte mindenki kísérletet tett arra, hogy megoldja az úrállomás feladatait, és segítsen a bajba jutott földönkívülieknek hazajutni. Az idősebbek élvezettel vetették bele magukat a biliárdfociba. Az illúziókkal foglalkozó teremben a 3D hatású festmények, árnyékok, tükrök különleges világot teremtettek körénk. Külön

vörösingések „otthonába” a Fűvészkertbe is, ahol láthattuk azt a medencét, amiben a kis Nemecek megfürdött. Nemcsak sok dolgot láttunk, de Nehéz Győzőnek köszönhetően új információkkal is gazdagodtunk. Sétavezetőnk nyomkeresős játéka segített, hogy ne csak a helyszíneket ismerjük meg, hanem rácsodálkozzunk a gyönyörű épületekre is. Élvezettel gyűjtöttük a gittegyelet pecsétjét is, melyet egy-egy jó válasszal lehetett kiérdemelni.

A 2 és fél órás sétától és a korai keléstől alaposan elfáradt

öröm volt, hogy ezúttal evés közben is szabad volt játszani! Az interaktív asztalok (melyek mellett a tízrainkat elköltöttük) kvízzjátékai arra csábítottak, hogy tegyük próbára tudásunkat.

Este élményekkel feltöltődve, jókedvűen, hálatalt szívvel szálltunk fel az autóbuszra. Mindannyian egyetértettünk, hogy szívesen visszatérnénk még, mert sem a városból, sem a tudományos élményekből nem volt ennyi elég.

Kaszonyi Éva

Imahét a Krisztus – hívők egységéért - Rozsnyó

Az idei imahét anyagát a máltai keresztyének készítették az ApCsel. 28:2 igeszakasza alapján: „... nem mindennapi emberséget tanúsítottak irántuk...” felidézve azt, hogy a hajótörött Pál és útítársai elfogadták a béna szülöttek vendégszeretétét.

Rozsnyón 2020. január 21-23 között tartottuk meg az ökumenikus istentiszteleteket a három történelmi egyház templomában. 21-én az evangélikus templomban Jozef Markotán római katolikus plébános szlovák nyelven elmélkedett az ApCsel 27:22 igevers mondanivalója fölött. Pállal is különféle nyelvből, nemzetiségből való emberek voltak, akiket ő vigasztalt, hogy ne veszték el a reményüket, mert mindnyájan Isten kezében vannak. Mi is azért gyűltünk össze, hogy mint az egy, élő Istenben bízva, együtt imádkozunk a keresztyének egységéért.

Varga Zoltán református lelkipásztor az ApCsel 27:20 verseit idézve elmondta, hogy bár Pálék sem napot, sem

csillagot nem láttak, mégis Isten kimentette őket a viharból. Nekünk is Krisztus a világosság minden viszontagság és sötétség ellenére. Kell, hogy mi is az Ő szeretetét, világosságát tükrözzük.

22-én a római katolikus templomban Varga Zoltán református lelkipásztor az ApCsel 27:22 versből kiemelte a biztatást: „Ne félj, bizakodj!” Lelki támaszra van szükségünk életünk viharai közepette. Saját életének viharaira emlékezve vont párhuzamot Pál apostolék tengeri viharával. Lelkipásztorunk mindkét alkalommal két nyelven mondta el mondanivalóját.

Jergus Olejár evangélikus lelkipásztor az ApCsel 27:23, 24 és a Jónás könyve 1. Részének 9-12 verseiben olvasható történések közötti hasonlóságokról és különbségekről elmélkedett. Pál engedelmeskedett és Isten akarata szerint, üzenetével megmenti az embereket. Jónás pedig nem volt engedelmes, nem akart elmenni Ninivébe, hogy figyelmeztesse az embereket, hogy megme-

neküljenek a pusztulástól. Mi halljuk-e, mit akar Isten üzeni a ma emberének? Engedelmeskedünk-e akaratának, tanúbizonyosságot teszünk-e róla az embereknek?

23-án a mi református templomunkban fogadtuk a római katolikus és evangélikus testvéreket. Lubica Olejárová evangélikus lelkész nő szlovák nyelven tolmácsolta az ApCsel 27:33-36 verseinek üzenetét: Az Úr Jézusban megtalálunk mindent: pihenést, táplálékot, nyugalmat, békességet.

Csapla János római katolikus esperes-plébános szintén két nyelven az ApCsel 27:22 vers fő mondanivalóját, a jó reménységben levést hangsúlyozta. A szeretet hoz közel egymáshoz, mert az Isten szeretet. Övé a hála és dicsőség a keresztyénség egységéért!

Az istentisztelet után szeretetvendégségre invitáltuk a testvéreket, melyet gyülekezetünk tagjai készítettek.

Mixtaj Johanna

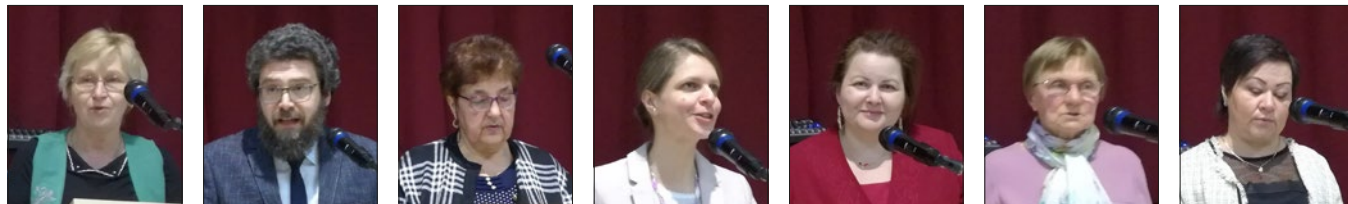
Szlovákiai Református Keresztyén Nők Egyesülete Tisztújító közgyűlés a Zempléni Egyházmegyében

A SzRKNE Kiskövesden tartotta a Zempléni Egyházmegye nőgyesületi konferenciáját és tisztújító közgyűlését, január 26-án, 14:30 kezdettel.

Az alkalmat a helyi nőgyesületi elnöknő, Nemes Ruzsena nyitotta meg,

Úrért cselekszik és szolgál. Kiemelte azon királyok neveit, akik világi szempontból sikeresek voltak, viszont a Szentírás mégis úgy nyilatkozik róluk, hogy azt tették, ami nem kedves az Úr előtt, mert vagy egyenesen szembe fordultak Isten akara-

tával, vagy komolyan elhanyagolták az Isten tiszteletét, ami hosszú távon a társadalom hanyatlásához vezetett. Az ige hirdetését követően, az imádság szolgálatát Pósa Erzsébet, a kiskövesdi gyülekezet tagja, a Zsolt 100:4-5 alapján végezte.

majd a helyi lelkipásztor, Langschadl István áhítatát az 1Krón 29:12 alapján hirdette: „Tőled ered a gazdagság és a dicsőség, te uralkodsz mindenben. A te kezében van az erő és a hatalom, a te kezéd tehet bárkit naggyá és erőssé.” Igehirdetésében rámutatott annak valóságára, hogy az emberi kezdeményezés csak abban az esetben válhat áldássá, amikor az ember a saját akaratát félretéve, meg tudja, és meg akarja hallgatni Isten akaratát, s így nem önmaga dicsőségére, hanem az

Ezután Molnár Éva királyhelmeci lelkipásztor tartott előadást, „Kiegészés – elfáradás” címmel. Beszédében bemutatta annak az Illés prófétának a szolgálatát, aki úgy érezte, hogy mindent megtett az Úrért, még azt is, amit Isten nem kért tőle, és a megfáradt próféta vádaskodó, csüggedt lelkiállapotban fordul Isten felé. Az előadó rámutatott arra, hogy hasonlóan érzi magát a mai ember is, aki a szolgálatát magányos küzdelemként, lemondóan éli meg, s ilyenkor nem veszi észre, hogy Illéshez hasonlóan, Isten ad elegendő erőt és időt a lelki feltöltődéshez.

A tartalmas előadást Györky Szilvia elnök beszámolója követte, aki az elmúlt 2019-es esztendő taldásként elkönyvelve, felelevenítette azokat az eseményeket, amelyek a nőgyesület munkáját jellemezték. A nőgyesület kétszer vett részt adakozásban, tavasszal a Kárpátalján kizárólag adományokból működő nagydobronyi Irgalmas Samaritánus Református Gyermekeothon számára, amely pénzbeni (a Zempléni Egyházmegye nő-

gyesületei részéről 1300,- euró, az Ungi Egyházmegye nőgyesületei részéről 1700,- euró, április 6-án került személyesen átadásra), ősszel pedig a perbenyiki Jó Pásztor Háza anyaotthon részére (decemberben a gyülekezetek képviselői adták át egyénileg az adományait). Több konferencia is megvalósult, és érdekes előadások hangoztak el, Ágcsernyőben a Dobó család felvidéki jelenlétéről és történelmi szerepéről, valamint Perbenyikben a nők helyzetéről az iszlámban. Tanulmányi és egyben kapcsolattépítő kirándulásra novemberben került sor, melynek során sikerült a szilicei református gyülekezet tagjaiban felébreszteni nőgyesületünk munkája iránt az érdeklődést.

Az elnök beszámolóját Kondás Aranka egyházmegyei elnök beszéde követte, aki háláját fejezte ki az elmúlt öt év szolgálati lehetőségeiért. Az egyházmegyei pénztáros, Andaházy Lívია felolvasta az elmúlt év gazdálkodását, és köszönetet mondott a neki megszavazott bizalomért,

majd Isten áldását kérte a következő egyházmegyei vezetőség szolgálatára.

Ezután került sor az egyházmegyei tisztújításra, amelynek eredményeképpen a Zempléni Egyházmegye vezetői feladatát az elkövetkezendő öt esztendőben a következő asszonytestvérek látják el: Egyházmegyei elnök: **Szunitráné Szabó Miriam** (Perbenyik)
Alelnök: **Kondás Aranka** (Kistárkány)
Titkár: **Illés Éva** (Örös)
Pénztáros: **Hornyák Melinda** (Örös)
Számvevők: **Főző Erzsébet** (Ágcsernyő), **Bodnár Zsuzsanna** (Nagykövesd)
Elnökségi tag: **Nagy Erzsébet** (Nagykövesd)

Az eredményhirdetés után a jelenlevők a kiskövesdi nőgyesület által elkészített szeretetvendégségen vettek részt.

Isten áldását kérjük az új egyházmegyei vezetőség munkájára és szolgálataira, Ő adjon nekik elegendő erőt és hitet minden kihívásra, hogy örömmel tölthessék be megbízatásukat.

Györky Szilvia

Így ér véget Trianon!

Azt hittük, azt hihettük a siring hordozzuk a trianoni szétszakítottság traumáját. Azt a lélekbe fészkelődött, megmagyarázhatatlan sötét, tompán fájó érzést. Amit a határon túl már az anyatejjel együtt magába szív a gyermek. És onnantól örökös, lélekfájdító társa lesz a kisebbségi magány. Amit senki sem érthet. Csak egy másik kisebbségi.

Hogy ez nem így lett, az egy 2010-ben elfogadott törvénynek köszönhető, mely a Nemzeti Összetartozás Napjának nevezte el a trianoni diktátum aláírásának emléknapját.

Az a szétszakítottságunkról az összetartozásunkra helyezte a hangsúlyt és irányította a figyelmet. És ezt nem csak szavak által tette, hanem tettekben: a kettős állampolgárságról szóló törvény megalkotása által. E kettőben méltó, valóságos és hatékony válasz született a száz éves Trianonra.

Mely végre már nem a szocializmusnak a múltat eltörölni kívánó félrenézés megközelítése és nem a szocialista-liberális kormányzatok könnyű szívvel koccintós, a határon túli érzékenységre ügyet sem vető, sőt azokat buzgón románozó, szlovákozó, cserben hagyó megközelítése.

2020-ban, a Nemzeti Összetartozás

Évében végre másként emlékezhetünk. Úgy, hogy a fájdalmas múlthoz, - amely, gondoljunk csak bele egy kissé: teljes mértékben megváltoztatta minden egyes magyar életét - végre hozzárendelhetjük a nemzetépítő jelent és a bizakodó jövőt.

Azt, hogy ez a kicsi ország a jelenben, száz év oly sok nehézsége és szenvedése után, végre felívelő pályát követ. Végre kiállunk magunkért, merünk nemet

mondani kicsinek és nagynak. Végre a saját érdekeinket is számításba vesszük. És az az első.

Feladtuk a sodródás gyáva külpolitikáját. Még ellenfeleink is elismerik országunk, szavunk súlyát. Harminc év sodródó átmenet után, úgy tűnik, végre megérkeztünk. No nem a Kánaánba, de a saját hazánkba, amit erdélyi, kárpátaljai és délvidéki is egyként úgy büszkén nevez: Magyarország.

Miközben Európa ma a maga teremtette démonjaival viaskodik, és talán már maga sem tudja, mi lesz ennek a vége, mert egyszer csak szembe jön a fal és akkor nincs tovább, aközben mi rájöhetünk, hogy a határon túli magyar nem ellenség, de nem is román, meg szlovák, hanem hozzánk hasonlóan érző ember. Aki magyar tévét néz, magyar csapatnak szurkol, magyar árut keres a boltokban, magyarul gondolkodik és álmodik; magyarul boldog és magyarul sír.

Így ér véget Trianon... A száz év magyar magány, amiről a miniszterelnök már 2018-ban kijelentette, hogy ennyi volt, befejeződött. Azzal a felszakadó és természetes érzéssel, hogy végre magunkra találtunk. És egymásra. Mert így már nem a hiányainkat kell siratnunk, hanem az egymásra találásunknak örülünk.

És ez valami óriási lehetőséget jelent, hiszen miközben Európa megtelt idegen kultúrák szellemiségével, ami félelmet, fájdalmat, és napról napra sodródó, jövő nélküliséget hozott magával, addig mi naponta rádöbbenhetünk, hogy szinte lehetünk a térképről, mert a Csángóföldig egyváltéban otthon vagyunk. Egy nyelv, egy kultúra, egy hit.

Sokszor megtapasztaltam, milyen az

amikor első alkalommal lépnek magyarok Erdély földjére. Milyen az, amikor szinte leesik az álluk a döbbenettől, hogy ez mind magyar volt, mind a miénk volt. És ennek nyomán oly sok minden átértékelődik bennük, és más emberként, más lélekkel térnek haza.

Ma nekünk nem foglalnunk kell, nem revízióban gondolkodnunk, - a magyarok nyílatól ma nyugodtan aludhat Európa - hanem megtartanunk, amink van. Erről a nagy munkáról szól a jelen. A Kárpát-medencei magyar jelenlét megerősítéséről. Jövőbe mentéséről. Csak így

tudunk egyszer, és mindenkorra leszámolni Trianonnal.

A múltat sem engedjük, és nem szabad felednünk. Olyan örökség ez, amit minden minden utánunk jövő generációnak tovább kell adnunk, de végre nem bénító, lassító, húsunkba vágó rabláncként hordozzuk magunkon Trianont.

Végre ledobhatjuk láncainkat, mert hisszük, hogy a lelkünkben Trianon véget ér. Pont került a végére, és mi folytatjuk ott, ahol abbahagytuk, ahol kényszerűen megszakadt a sor. Amit sokáig csak örökös torzóként emlegettünk.

És, hogy van, aki nem így gondolja? Aki még ma is habzó szájjal románozik és könnyű szívvel, nem harminc ezüstért, de ingyen is elárulja a hazáját? Aki száz év után is üdvözli Trianont?

Adynál jobb választ nem tudok adni erre. Így vagyunk megalkotva. Hogy „Ne legyen egy félpercnyi békességünk, / Mert akkor végünk, végünk.”

Fábián Tibor

A szerző nagyváradi újságíró, publicista.

A kommunizmus áldozatainak emléknapja

A történészek már évtizedek óta igyekeznek feltárni és közismertté tenni azt a folyamatot, melynek eredményeként egy szűk hatalomvágyó csoport a választási csalásokkal, az ellenfelek megfélemlítésével és bebörtönzésével feljutott a hatalom csúcsára, s törvénytelenségek áradatával, katonai megszá-

lással évtizedekre bebetonozta magát a hatalomba. Mindezt egy embertelen eszmének, a kommunista „filozófiának” a nevében. Magyarországon 2000-től február 25-én emlékeznek arra a sok tízezer meghurcolt áldozatra, akiket ez a kegyetlen eszme nevében s törvényesség látszatára sem ügyelve internáltak, kényszerlakhelyre hurcoltak, s szinte mindenüktől megfosztottak, osztályelenségnek bélyegezve meg még a kisgyerekeket is. Hogy ez milyen károkat okozott a társadalom számára, azt fel sem lehet mérni. Tény, hogy tudósok, orvosok, tanárok, művészek találták magukat egyik napról a másikra családostul egy alföldi tanyán, ólakba, s lakásra nem alkalmas épületekbe zsúfolva. Voltak, akiket hamis vádak alapján „ítéltek” el, s kerültek esetlek olyan hírhedt munkatáborba, mint Recsk. Nem szabad megfeledkeznünk a náci tömeggyilkos-

ságokról, de a kommunista tömeggyilkosságokról sem, hisz az semmivel sem volt pusztítóbb, mint a „világboldogító” marxi örület.

Recskre és a kommunizmus áldozataira emlékezve konferenciát rendezett a Nemzeti Emlékezteti Bizottsága Budapesten 2020. február 20-án. Az előadó terem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Talán a szervezők sem vártak ennyi érdeklődőt. A konferencia alkalmával nyílt meg az a kiállítás, amely dokumentumok és fényképek bemutatásával igyekszik érzékeltetni e szörnyű korszak légkörét. A konferenciát Gulyás Gergely miniszter nyitotta meg, hangsúlyozva, hogy nem csak felejtenünk nem szabad, hanem teljes mértékben fel kell tárni a kommunizmus bűneit, s széles körben ismertté kell tenni, nehogy megismétlődjének.

Csoma L

FELVIDÉKI ÖRJÁRAT 100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

Gondolatok az egységről, helytállásról, összefogásról és a zsákutcákról

Mihályi Molnár László

BEVEZETŐ ALAPÁLLÁS

AZ EURÓPAISÁG KÉRDŐJELEI
Politológusok, kultúrtörténészek és az irodalmárok is elfogadták, hogy az EURÓPAISÁG három alappillére a következő:

- A KERESZTÉNY ERKÖLCS
- A GÖRÖG BÖLCSESSÉG
- A RÓMAI JOGREND

még hozzá az alábbi értelmezésben:
1. A Tízparancsolatra épülő (Istent hűséggel elfogadó, az emberi életet, szülők által átadott eredendő értékrendet és hagyományt és a család egységét tisztelő, mások emberi méltóságát, jogait, emberi értékeit és tulajdonát tiszteletben tartó) és a jézusi szeretetből táplálkozó

KERESZTÉNY ERKÖLCS, mint értékrend és magatartásforma.

2. Az emberséget, szabadságot, testvéri szeretetet, becsületet, tisztességet és egyenrangúságot sugárzó, a lélek és a test harmóniáját szem előtt tartó GÖRÖG BÖLCSESSÉG, mint életfelfogás, életszemlélet, gondolkodásmód vagyis

filozófia.

3. Az igazságosságra, egyenjogúságra, pártatlanságra és méltányosságra alapozott RÓMAI JOGREND, mint a társadalmi rend és béke jogszokásból táplálkozó közmegegyezés szabályozója.

Az egykoron európaiságnak nevezett három tartópillérnek viszont mára csupán a csonkjai látszanak, mert mindezeket megkerülte, megvette vagy bekebelezte az anyagi és haszonelvű pénz-

világ, a hitetlenségre és érzéketlenségre ösztönző piaci szemlélet, valamint a hagyományt, családi egységet, nemzeti közösséget és emberi értékrendet megkérdőjelező liberális, szocialista vagy sovíniszta életrontás, amit mindezek hazug tömegmanipulációja, propagandája és reklámhadjárata aljas szándékkal és fondorlatos módon ömleszt a világra.

Európa pedig napjainkban egyre inkább a múlt kódéba tűnő illúzióvá válik.

1.rész

Miért is kellene bejutnunk a megszálló hatalom törvényhozásába egyáltalán.... ?

„Hogyha nem kell senkinek, hát az ördög veszi meg” (József Attila)

Már-már katasztrófáról, apokalipsziszról, kipusztulásról beszéltek és riogattak arra az esetre, ha nem jut be magyar képviselő a parlamentbe.

Ez a kálvária 1920-ban kezdődött, amikor még a trianoni döntés aláírása (vagyis a jogtiprás jóváhagyása előtt) előtt Prágában ülésezett az előzőek szerint teljesen jogellenesen, az érdekes módon megrendezett választások után létrejött Nemzetgyűlés. Ott az Országos Keresztényszocialista Párt nevében lépett fel máig tanulságos és példamutató felszólalásával Körmeny-Ékes Lajos június 2-án, amit érdemes részletesebben újra közzétenni, és megkérdezni, hogy hajlandók lennének-e jelenlegi jelöltjeink a bejutás előtt elmondani, mármint a helyzetünk 100 éve tartó jogellenes, erőszakos és tarthatatlan voltáról:

„Tisztelt hölgyeim és uraim! a csehszlovák magyar és német, keresztény és kigazda párt képviselői nevében van szerencsém a következő elvi jelentőségű deklarációt előterjeszteni:

Azt a tényt, hogy az úgynevezett Csehszlovák államba belekényszerített magyar területek lakossága a nemzetgyűlési választásokban részt vett, a cseh állam egyes politikusi és a sajtó egy része alkalmul használnák annak megállapítására, hogy a Szlovénzónának elnevezett terület magyarsága és németsege a maga jószántából, vagy legalább is az adott helyzetet jogilag is érvényesnek elismerve és abban megnyugodva foglal helyet a csehszlovák nemzetgyűlésen és ezzel megerősíti az entente államok megbízottai és a cseh politikusok között létrejött

szerezésnek azon állítását, hogy a csehszlovák állam, a területén élő népek akaratából jött létre. (Taps.)

Meg kell állapítanunk, hogy a tényeknek ilyen, a külföldi közvélemény megtévesztését célzó beállítás, a valót nem fedi.

A területi hovatartozandóság kérdésében nemcsak a magyarság és a németiség, de maga a szlovák nép sem lett megkérdve, és így nem is nyilatkozhatott. (A magyar képviselők helyeselnék) Az igazság az, hogy Felső Magyarországnak katonailag védtelen területét a cseh csapa-

Csak „kicsike tüzek” pislákolnak még itt-ott, de ezeket is vízágyúkkal próbálják kioltani a pokol angyalnak öltözött csillagai.

A helyzet kilátástalan, de nem reménytelen! – ahogyan elődeink is vallották nagy szorongatásokban. Ám éppen ez a remény, ez a hit, ez a mély gyökerekből táplálkozó és gerincet tartó önbecsülés adott mindig erőt, bátorságot és bölcsességet a talpra álláshoz, helytálláshoz, a megmaradáshoz.

magyar képviselők helyeselnék) magyarság és németiség egyedül így, ezen az úton vélte biztosíthatni a maga számára a lehetőséget arra, hogy a vele elkövetett példátlanul súlyos nemzetközi igazságtalanságokkal, a közjogi és magánjogi jogfosztásoknak ellene alkalmazott egész rendszerhez szemben, tiltakozó szavát messzehangzóan felemelhesse. (Taps.)

Nyíltan a világ elé kell tárunk, hogy az egyoldalú nemzetiségi hozzátartozás alapján, önkinevezéssel létesített, magát nemzetgyűlésnek nevezett politikai csoport alkotta választási törvény súlyos büntetésekkel szankcionált „választási szabadságának” . . . (Hangzavar, bekiabálások)

Elnök (csenget): Kérem, hogy a szónokot ne szakítsák félbe, tessék folytatni!

dr. Ékes Körmeny (folytatja): . . . valóságos arculcsapása az, hogy a Magyarországtól elszakított területek lakossága statárium, katonai diktatúra és cenzúra szigora alatt volt kénytelen választani; továbbá meg kell bélyegeznünk, hogy a politikai hatóságok még ezt a „választási szabadságot” is tömeges politikai

Kárpátbáza

tok megszállották, és annak lakosságát a bosszú politikája - mint figurákat a sakk-táblán - erőszakosan áttolta egy új államalakulat keretébe. (Egy hang: már régen ezt akartuk)

A választásokban való részvétel azért nem volt elkerülhető, mert egyrészt a törvény a szavazást érzékeny büntetések terhe alatt kötelezőnek mondotta ki, másrészt, mert a szabadságától teljesen megfosztott, közel másfél év óta állandóan sanyargatott és a sajtószabadságnak vala mint általában a véleménynyilvánítás szabadságának elkobozása által még a panaszemelés lehetőségétől is elzárt (A

letartóztatásokkal korlátozni és az eként alkalmazott megfélemlítés útján magát a választási eredményt is befolyásolni igyekeztek. (A magyar képviselők helyeselnék).

A választások eredménye ilyen előzmények miatt és azért sem tükrözi vissza a valódi nemzeti erőviszonyokat, mert a magyarság és németiség lakta területeken a cseh katonaság tízezrei, továbbá a cseh közalkalmazottaknak és a mesterségesen odatelepített egyéb személyeknek és mindezek hozzátartozóinak nagy tömegei is leszavaztak, s végül mert a választókerületek tudatosan úgy lettek kikerekítve,

hogy a magyar és német kerületekben egy-egy képviselő illetve szenátor megválasztásához csaknem kétszer annyi szavazat volt szükséges mint a többi kerületekben. Így történhetett, hogy a magyarság és németiség nem nyerte el még azt a képviseletet sem, amely őt számarányánál fogva a reá nézve hátrányos választási törvény és kerületi beosztás szerint is megillette volna.

Ha már kénytelenek vagyunk az entente (antant) hatalmak által reánk kényszerített kemény sorsot tűrni, viselni fogjuk azt Istenbe helyezett bizalommal, teljesíteni fogjuk minden nehézségek és veszélyek dacára elvállalt kötelességeinket, de arra soha sem leszünk kaphatók, hogy a velünk szemben elkövetett jogtalanságokban - bár hallgatag is - megnyugodjunk.

A magyarságnak és németiségnek a keresztény-szociális és kisgazdapárt képviselői legelső kötelességünknek ismerjük az egész világ élő lelkiismeretét felhívni arra, hogy mi, akaratunk ellenére, erőszakosan lettünk a magyar nemzet testéből kitépve, és az ezeréves Magyarországnak ideálisan egységes területéből

**erőszakkal lettünk kiszakítva; ittlé-
tünk tehát távolról sem e népjogellenes
ténynek jogi elismerése, de élő és állan-
dó ünnepélyes tiltakozás e rólunk-nél-
külünk való, embertelenül igazságtal-
an rendelkezés ellen.**

Tiltakozunk az ellen is, hogy a cseh államhatalom a politikai élet legfőbb megnyilvánulását, a nemzetgyűlési választásokat, a Magyarországtól erőszakosan elszakított területeken is foganatosította akkor, amidőn azoknak hovatarozandósága még jogszerűen el nem döntetett.

Parlamenti kötelességünk az idegen keretek közé szorított és ott súlyos elnyomás alatt szorongatott egy milliónál nagyobb számú magyarságnak és a hasonló sorsban élő német testvéreinknek törvényes eszközökkel való, de megalkuvást nem ismerő elszánt védelme mindazon időpontig, amíg eljön a népek között a belátás és megértés órája (Bekiabálások: Éljen! Kun Béla!) és amikor mindenki szemében igazság lesz, hogy a magyar volt talán az egyetlen a világháború versengői között, aki győzni is anélkül akart, hogy mástól valamit elvegyen, és aki csupán a saját pusztá létéért és adott szó szentsége

alapjan nemzeti becsületéért küzdött. (Sok hang egyszerre. Bekiabálások. Az elnök csenget. Német nyelvu bekiabálás: „Magyar disznó” azt mondta ! Ez botrány ! Szunni nem akaró zaj.)

Elnök (csenget): Kérem a frakcióvezető helyettest, menjen a helyére. Kérem a szónokot, hogy folytassa.

Körmendy-Ékes (folytatja): Ha mások bűnei miatt mindent elvesztettünk is, a becsületünk megmaradt, (A magyar képviselők helyeselnék) és éppen ez kötelez bennünket annak világos és határozott kijelentésére, hogy önrendelkezési jogunkat soha és semmiképpen fel nem adjuk, (A magyar képviselők helyeselnék) azt fenntartjuk, követeljük. (Éljen! Taps. Zaj.)

Tehát a kérdés adott, mert a 100 éve elszakított, önrendelkezésre jogot nem kapott, alapjogaiban korlátozott és e területen őshonos magyar nemzeti közösségként élők számára jelöltjeink akarják-e megjeleníteni, képviselni és védeni érdekeinket?!

Miként és milyen alapelvek szerint?!

- folytatás a következő számban -

„Nem győzők mindezekért hálát adni az Úrnak!”

Nt. özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke lelkészgyermek és lelkészfeleség. A Rozsnyói Református Egyházzal mindig szoros kapcsolata volt édesapja családjának. Nagypapa, Lenkey Ferenc a megalakult rozsnyói református gyülekezet templomépítő presbitériumának a tagja volt. Édesapja, Lenkey Barnabás Réz László indíttatására indult el a lelkipásztori szolgálat irányába. Az anyai ág sem büszkélkedhetett kisebb utódokkal, mint a híres dédapával, Lükő Bélával, aki Tornagörgön volt lelkész, és kisdobosként vett részt a magyar szabadságharcban 1848/49-ben. Anyai nagypapa, Lükő Kálmán 1875-ben született Tornagörgön. Sárospatakon végezte a teológiát, Bódvavendégiben, Barkán és végül Vizsolyban volt lelkész. Itt megbetegedett leukémiában, és Budapestre került kórházba, ahol meg is halt 32 éves korában.

Nőtestvérünk gyermekkorát Jabloncán töltötte, ahol édesapja a lelkészi szolgálatát töltötte. Jablonca lakossága 80-85 százalékban református volt, pár család volt csak katolikus. A faluban voltak úgynevezett nagygazdák, akiknek ugyan nem volt számottevő szántóföldjük, de

gyümölcsstermesztéssel foglalkoztak, és erdeje volt mindegyiknek. A gyümölcsstermesztés és az erdőgazdálkodás volt a falu fő megélhetési forrása. Az 1938 előtti időkben morvaországi kereskedők jártak teherautókkal felvásárolni az almát, vagy tavasszal maguk a gazdák felpakolták a szekerekre, és a Szepességre jártak vele. Magányos gyerekkora volt, nem volt kivel játszania. Sok felnőtt között nőtt fel, és hallgatta, hogy mit beszélnek. Édesanyjának az volt az elve, hogy ő az utolsó személy, úgyhogy soha nem volt szabad magának követelni dolgokat.

A Jabloncai parókia gangos részén szüleiivel - Helén németakjú szepességi lánnyal

Gyermekként nagyon megkedvelte az 1930-as években Jabloncán szolgáló Tóth Amáliát; a Komárom melletti Nagykeszi református lelkészének a lányát, akit még becenévvel is illetett. Elnevezte „Tintikének.”

Nyolcévesen élte meg a csodát: Felvidék visszatért Magyarországhoz. Feszült, reménykedő várakozás volt, a lelkészcsaládnak már volt rádiója. A lakosságot szigorúan ellenőrizték, tilos volt a magyar rádió hallgatása, de a felnőttek feszült figyelemmel hallgatták a híreket, miközben a faluban kettessel járőröztek a csendőrök. November 2-án megszületett a döntés. Leírhatatlan volt a boldogság! A legtöbb családnál, varrták az asszonyok a piros-fehér-zöld zászlókat, majd a hivatalosan bevonuló magyar katonák fogadására készülve diadalkaput állítottak. November 7-én vonult be Jabloncára egy kis, kb. 40-50 főből álló katonai egység egy hadnagy vezetésével. A köszöntés a templommal szemben levő akkori szövetkezeti bolt és kocsmá magas tornácáról történt. Édesapja, „Tintike” és a falu bírása, Kovács Sándor üdvözölte a bevonulókat.

Elemi iskoláját a népes jabloncai iskolában töltötte, majd gimnáziumi éveit, úgymint édesanyja, Miskolcon a Tóth Pál Református Nőnevelő Intézetben. Alternatívaként előjött a Késmárki Protestáns Líceum is. Ennek megalapozására a család két kislányt fogadott Szepesbéláról. Az első Gildein Gréte volt, ő volt a kedvence, majd Helén, németajkú nevelő kisasszony érkezett a jabloncai parókiára. Végül is 1940-ben felkerült Miskolcra, ahol egyenruhában jártak iskolába: ünnepnapokon fehér matrózbólúz, sötétkék szoknya, hétköznap pedig csíkos matrózbólúz, sötétkék szoknya. Az egészen háborús Miskolcot már nem élte meg, mert az igazi háború idején otthon volt. 1944. március 21-én történt meg a német megszállás, áprilisban hazajött, és csak 1945 áprilisában mentem vissza Miskolcra. Jabloncán sokáig állt ott a front. 1944 decemberében először egy magyar század érkezett Jabloncára a hegyen keresztül. Gábor századosnak hívták a vezetőjüket, szimpatikus ember volt. Körülbelül három hétig állomásoztak Jabloncán. Egyszer aztán jött a román áradat, és ők egykettőre elmentek. Megkezdődött az igazi háború. A hegytetőről Sztálin-organákkal lőtték Rozsnyót, hat hétig tartott, amíg áttörtek.

Miskolcon 1945. február tájékán már működtek rendesen az iskolák, de a vizszenamenetel nem volt olyan könnyű. Először Körtvélyesről egy bácsit Miskolcra vittek le prosztataműtetre, velük jutott el Miskolcra. 1945 márciusa volt. Húsvétot viszont már otthon töltötte. Csakhogy a vissza menetellel adódott egy probléma, mert hiába ment volna át Szögliget-Színbe, még akkor a vonatközlekedés nem indult meg. A megoldás: Gyalog Miskolcra! Az olyan 80 kilométer. Először át a határon, majd fel a hegyre, aztán Szögliget, Szín, és ezen a vonalon, a Bódva-völgyén szépen el Miskolcig. Nem volt könnyű út, de a gyalogláshoz hozzá volt szokva. Egy Kárpátaljára induló házaspárral kelt útra. Este 7-8-ra értek közösen Sajószentpéterre, ahol ezeknek a jabloncai fiataloknak rokonai voltak. Ahogy beértek Sajószentpéterre, rövidesen egy őrnagyral találkoztak, akik bekísértek őket a parancsnokságra, ahol kijelentették: „Igazoltatás lesz!” Ekkor eszébe jutott, hogy az igazgatóságtól egy kisebb igazolást kapott arról, hogy melyik iskolának a tanulója. Ezen a következő állt: „Igazolom, hogy Lenkey Lenke a Tóth Pál Református Gimnázium tanulója.” – rajta az igazgató aláírása és az iskola pecsétje. Ezzel a dokumentummal engedték tovább Mis-

A népes jabloncai iskola növendékei, Ő az édesapja karjában

kolcra. A tanév végén édesanyja jött érte, mert édesapját letartóztatták. A faluból négy embert vittek el: a községi bírót, Kovács Sándort, édesapját, a kántortanítót, aki a bécsi döntés idején földhöz csapta Eduard Beneš szobrát, a negyedik ember pedig Várady Illés volt, őt azért vitték el, mert rátaposott a Beneš-szoborra. Szepsibe vitték őket munkatáborba. Itt az ismerősök és rokonok kosztolhatták őket. Édesapjának, a helyi lelkész, Orémus Endre minden nap vitték az ebédet a járási hivatal épületébe, Dely Mihály tanítónak meg a szepsi kántor-tanító családja biztosította a kosztot. Minden héten két családtag vitte az alapanyagot Szepsibe: csirkét, tyúkot, azután zsírt meg tejtermékeket. Biciklivel jártak. Mire megtörtént a kommunista hatalomátvitel, addigra a családapa tárgyalására nem került sor, mert mindig az iratcsomó aljára rakosgatták a papírjaikat.

E közben történt, hogy a Jabloncán állomásozó kis létszámú helyőrség szakaszvezetője – szlovák katona – rendesen kölcsönkérte a biciklit, de a megadott időre nem szolgáltatta vissza. Szepsibe azonban időre kellett szállítani az alapanyagot. Elment tehát a 15 éves kishölgy szépen az Icsó udvarba, és azt látta, hogy mindjárt ott a ház előtt a bicikli oda van támasztva, csakhogy kerék nélkül. Felment, és ott volt a szakaszvezető. Kérte, hogy adja vissza a biciklit, mert neki szükség volt rá. Már akkor durván beszélt. Ekkor átszaladt egy harapófogoért a szomszédban lakó Zsófi nénihez, majd elkezdte lecsavarni a kereket a másik bicikliről, de ezt meglátta a szakaszvezető, odajött és elkezdett kiabálni, hogy hagyja abba. Ami persze nem történt meg és dulakodásba torkollott. Akkor jobbról, balról megpofozta, mire ő is visszaadta, végül azt kiabálta szlovák nyelven a társainak: „Adjatok egy puskát!” Végül a

Lenkey Lenke elindult szép lassan, méltóságteljes léptekkel – nem szaladva – hazafelé. A gyerekek, akik ott összegyűltek, azt kiabálták: „Jaj, Lenkicét agyonlövi a katona!” A történetek után először elment a bíróhoz, de addigra már elfogtak és bezártak a Sárog család asztalosműhelyébe, ahol reggelig tartották. Majd azt mondták, hogy reggel viszik Szepsibe és jönnek a hivatalos intézkedések. De az egyik katona elment a parancsnokhoz Szádalmásra, és elmondta neki, amit ő is látott. A parancsnok adott neki egy papírt, hogy a gyermeket azonnal szabadon kell engedni, úgyhogy ezzel a papírral jöttek – akkora már édesanyja is hazaért Szádalmásról –, és így végződött a „kaland.”

A Magyarországra való tiltott határátlépésekért két bírósági tárgyalás volt személye ellen lefolytatva. Az első tárgyalásra 1947 márciusában került sor. Ez egy rendes járásbírói tárgyalás volt, ahol megbüntették száz koronára azzal az instrukcióval, hogy még egyszer ne kövesse el ezt a vétséget. De ő csak azért várta a tárgyalást, hogy visszamehessen Miskolcra. Egy-két héttel a bírósági tárgyalás után aztán visszakerült a gimnáziumba. A második bírósági tárgyalása már az érettségi és a végleges hazatérése után volt, 1948-ban. Itthon azonban megváltoztak a viszonyok. A falu nagyobb része reszlovakizált. A családban természetesen fel sem merült a reszlovakizáció. Ezután bekapcsolódott a gyülekezeti életbe. Minden vasárnap délután, a délutáni istentisztelet után bibliaórát tartott a hajadon lányoknak, de ezután félve rá férjhez ment.

Leendő férje akkor már szkárosi lelkész volt. Az ottani gondnok, Szabó Sándor eljött Jabloncára háztűznézőbe. Amikor megbizonyosodott a valóságról és legközelebb találkozott férjével, azt

mondta neki: „Tiszteletes úr, el lehet venni azt a jányt!” Megadta az engedélyt. 1950. október 27-én Orémus Endre bácsi esketett bennünket Jabloncán. Ő volt a családi lelkész.

Lelkészfeleségként mindig szülei példáját tartotta a szeme előtt. Szkáros, összehasonlítva Jabloncával, más volt. Szkároson voltak szlovák családok is, frissen betelepített, meg már ott lakók is. A nyelvhatáron helyezkedett el. A falun kívül volt a parókia. Szkáros volt az anyagyülekezet, azután Alsófalú, Felső-

falu, Visnyó és Rás – öt gyülekezet tartozott a férjéhez, aki vasárnaponként főleg gyalog közelítette meg őket. Neki becses volt Szkáros, nem akart onnan elmenni. Az elmenetelünk nem volt könnyű. Nyilván nem örültek neki a szkárosiak, és természetesen azt gondolták, hogy ő az oka. Nyilván az lett volna a logikus: az ő családjához kerültek közelebb, mindenképpen neki jelentett előnyt, hogy Rozsnyóra kerültek.

- folytatás a következő számban -
Buza Zsolt

Családi fotó a rozsnyói lebontott parókia épületében

Áramszünet

Vasárnap délutáni készülésemnek áramszünet vet véget. Sebaj, van lehetőségem időben asztalhoz ülni. Bár elmarad a megszokott Kossuth rádiós háttérzene, a Jó ebédhez szól a nóta. Telik-múlik az idő, az áramszünet ráérős, hát marad. Így a délutáni istentiszteletet felvezető harangszó is elmarad, de az idősek otthonáig, ahová járok, amúgy sem hallatszana el.

A szeretetotthon ebédlőjében csendben gyülekeznek az idős testvérek. Udvarias kérdésekre a konyhások azt felelik, hogy köszönik, de nincsenek jól, mert éppen tortát kellene készítsenek a holnapi születésnaposnak, de áram híján ez lehetetlen. Közben leesik végre, miért uralkodik olyan szokatlan csend az előtérben, ahol mindig egy-egy remekbeszabott fekete-fehér filmklasszikus megy ilyenkor, a délutáni műsorsávban. Közben felnézek, a szokásosnál nehezebben gyülekezünk. Az idősgondozók szabadkoznak:

nem tudják lehozni az emeleten lakó, zömmében kerekesszékes időseket, merthogy a lift áram híján nem működik.

Sebaj, az Ige azért utat talál áramszünetben is, nyugtatgatom az földszintről érkezett szerencséseket. Az igehirdetésben éppen a világosságig jutok, amikor végszóra meg is jön az áram. Pontosan két másodpercre. Pedig annyira büszke tudnék rá lenni, (Adrian Plass kegyes kétbalkezese után szabadon) ha együgyű szavaimtól kigyúlnának a fények, beindulna az előtérben a filmmúzeum és a konyhások süthetnék a finom tortalapokat.

De nem, együgyű szavaim hatására talán csak a szívekben gyúlnak a fények, az áramszünet ellenben marad. Így aztán az istentisztelet után a már sokat elsütött, szakállas viccimmel búcsúzom kedves öregeimtől. Melynek kíséretében könyveket és újságokat szoktam osztogatni idősek és fiatalnak.

„Ha jön az áramszünet- és az internet-világvége, még jól jöhet”, mondom ilyenkor. Mert ma már alaposan meg kell indokolni, miért akarom ilyen leértékelt dolgokkal: könyvekkel, olvasnivalóval fárastani a huszonegyedik század modern és haladó emberét. De hiába, az áramtól függő szomorkás arcokat nem tudom felvidítani.

Hazafelé tartva azt tárgyaljuk egyik kedves hívünkkel, hogy lám, egy pár óras áramszünet is felfordítja az életünk. Ott hon már 19 fokra csökkent a hőmérséklet, és nincs alternatíva. A kazán csak árammal megy. Meg is fogadom, felújítom a csempekályhát. Legyen egy b verzió a nehéz napokra.

A közösségi médiában már cikáznak a felháborodott bejegyzések a három óra tartó áramszünet miatt: miért nincs áram?! Ki több, ki kevesebb kérdőjellel, habitus szerint. A fejemben már íródik a forgatókönyv a modern világvégéről, ahol valakik átvágják az életben tartó drótokat és kábeleket.

Fábián Tibor

A LÓNYAY GÁBOR POLGÁRI TÁRSULÁS KÖZLEMÉNYE

A 2019-es évben a Lónyay Gábor Polgári Társulás 11.231,54 Eurót gyűjtött az adófelajánlásokból. Az eljuttatott dokumentumok alapján eddig a következő gyülekezetek részesültek támogatásban:

1. Bacska	9. Szeszta	17. Buzita
2. Bély	10. Komárom	18. Bajánháza
3. Pozba	11. Felsőlánc	19. Mátyóc-Vajkóc
4. Baracska	12. Zsarnó	20. Deregyő
5. Nagybalog	13. Abara	21. Szentpéter
6. Harmac	14. Nagyida	22. Iske
7. Párkány	15. Sacca	23. Deáki
8. Sókszelőce	16. Zemplén	

Polgári társulásunk ebben az évben is kész segíteni a gyülekezeteknek, hogy megkaphassák támogatóik adófelajánlásait. Kérésre megküldjük a kitöltött nyomtatványt az azt igénylők számára.

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com, tel.: 0908 035 094.

Csoma László, igazgató

Meghívó - MAGYARBŐD 2020. március 15. vasárnap

14:00

Istentisztelet a templomban, igét hirdet Nt. Fehér Norbert református lelképásztor, a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona tanára
Ünnepi műsort adnak a gimnázium diákjai

15:00

Megemlékezés és koszorúzás a református temetőben, ünnepi beszédet mond Nagy Imre a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona tanára

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Segélykiáltás Betlehemből

A Jézus szülővárosában élő keresztyének évek óta szenvednek, a karácsony ünnepe sem az ami régen volt.

Hagyományosan megszervezték decemberben a világ keresztyénei előtt a karácsonyi ünnepet ott, ahol Jézus egy istállóban a világra jött. Erre az alkalomra évről évre kevesebb keresztyén látogat el a palesztin kisvárosba. A keresztyénség a legüldözöttebb vallás az egész világon. Az Israel Heute évek óta beszámol a palesztin fennhatóság alatt élő keresztyének helyzetéről. Az Oslo-i Egyezményt követően a helyzet egyre rosszabb lett. Az Egyezmény megkötésének évében, 1993-ban Betlehem lakosságának 80%-a volt keresztyén, 2019-ben már csak 20%. A keresztyén lakosság többsége elköltözött a városból, miután állandó fenyegetésnek és megfélemlítésnek voltak kitéve. Emellett a születések alacsony száma is fontos szerepet játszott a fogyatkozásban.

Egy betlehemben élő keresztyén a TPS hírügynökségnek adott interjúban számolt be arról, hogy milyen a palesztin keresztyének helyzete valójában. Egy YouTube által letiltott interjúban megerősítette, hogy a Palesztin Hatóság 1994-es hatalomátvétele óta a városban és környékén drasztikusan csökkent a keresztyének száma. Ez a palesztin vezetés számára is kívánatos helyzet. Megerősítette, hogy az úgynevezett második intifáda idején a Palesztin Hatóság Katarból és más Arab-öböl menti államokból kapott támogatást. Ebből a pénzből vásárolták fel a Betlehemben és környékén élő keresztyének házeit. Azokat az épületeket, amelyeken keresztyén jelképek voltak a földig rombolták. Így kívánták eltüntetni a keresztyének jelenlétére utaló bizonyítékokat. Hogy napjainkban ilyen keresztyénellenes politika lehetséges a Messiás szülővárosában, szinte felfoghatatlan. A helyi rendelkezések szerint a polgármester és helyettese keresztyén kell, hogy legyen, de ez csak a keresztyén turisták érdeklődésének fenntartása miatt van.

A Jézus születése temploma előtti tér nagy része a görög ortodox egyház tulajdona. A Palesztin Hatóság egy ideje igyekszik teljesen irányítása alá vonni ezt a teret, mégpedig a város önkormányzatának segítségével. A palesztin vezetéssel egyes keresztyén papok is együttműködnek, úgymint Ibrahim Faltas, a legmagasabb rangú ferences szerzetes, aki 1995-től a betlehemi Terra Sancta kollégium igazgatója, mondja a betlehemben élő keresztyén. Ez az Egyiptomból származó pap, a „Születés Temploma elfoglalásától”, 2002-től, kiváló kapcsolatban van a Palesztin Hatósággal. Abban az évben 40 terrorista foglalta el a templomot. A helyzet 39 nap eltelte után tárgyalások útján oldódott meg. A tárgyalásokat Faltas és Betlehem jelenlegi polgármestere Anton Salman irányította, s mind a mai napig szorosban együttműködnek a hatósággal. Ennek az együttműködésnek egyik célja, hogy a 200 éve fennálló rendet megváltoztassák.

Születés Temploma előtti közismert tér 90%-a keresztyén szervezetek tulajdona, úgymint a görög-ortodox, örmény ortodox egyház. A katolikus egyház a Születés Temploma egy részének tulajdonosa. A teret az ortodox egyházak képviselői csak Karácsony idején használhatják. A karácsonyi fények, karácsonyfa és a karácsonyi díszek használata jó ideje nem ajánlatos az itt élő keresztyének számára. A Karácsony egyre inkább palesztin nemzeti ünnep jellegűvé válik. A karácsonyi 10.000-es ünneplő tömegben jó ha 20 környékbeli keresztyén család van jelen – számol be a helyi keresztyén. Az itt élő keresztyéneket megfigyelik, ezért a „világ keresztyénségéhez és Izrael államhoz fordulnak segítségért a betlehemi keresztyének!” Hogy az itt élő keresztyének helyzete javuljon, a városból történő kizorításuk megszűnjön, határozott fellépés-re van szükség a Palesztin Hatósággal szemben.

**Judit Jeries, Israel Heute
ford. Csoma L.**

Az ellopott Jézus: Valóban 72 szűz várta a paradicsomban?

A karácsonyi időszakban megszokottá vált, hogy magas rangú palesztin képviselők és egyszerű palesztinok saját nemzetük ünnepének vallják Jézus születését.

„Karácsony a mi urunk Jézus Krisztus születésnapja, aki mindenekelőtt palesztin és harcos.”, írta Szenteste Facebook oldalán Tawfiq Tirawi, aki a Fatah központi bizottságának tagja. Laila Ghanam, Ramallah járási kormányzója elmondta, hogy minden palesztin megünnepli a Karácsonyt, mivel büszkéek arra, hogy Jézus palesztin volt. „Ha valaki megérdemelné a Béke Nobel díjat, akkor a palesztin

Jézus, Mária fia bizonyosan, aki Betlehemben született”, írja egy Fatah tag Muwaffag Matar. „Jézus is áldozat volt.” Ezek az idézetek az Al-Hayat-Al-Jadida karácsonyi kiadásában jelentek meg. Mahmud Abbas palesztin vezető számára karácsony egy palesztin nemzeti-vallásos ünnep: „A palesztin vezetőség együttesen vesz részt a karácsonyi misén”, mondta rádió nyilatkozatában. „Ez a mi kötelességünk, hisz ez a mi nemzetünk ünnepe.” Ezzel Abbas a 3% keresztyén palesztin kedvében akar járni. A jeruzsálemi palesztin keresztyének nem csinálnak titkot abból, hogy a hatalmon levő Abbas karácsonyi be-

szédét balgaságnak tartják. „A karácsonyi időszakban minden palesztin vezető Jézust és Máriát magasztalja. Mindezt mohamedánként!”, mondta George, aki Jeruzsálem keresztyén óvárosában lakik. „Ezt csak azért teszik, mert ezen az ünnepen a keresztyén világ figyelme Betlehemre irányul. Valóságban nem figyelnek sem Jézusra sem a Palesztin keresztyénekre.”

Ha Jézust első mártírként emlegetik, úgy kell értenünk, hogy a paradicsomban szintén 72 szűz állt rendelkezésére? Az iszlám hagyomány és bizonyos magyarázói, mint Muhammad Hussein mufti Jézust egyszerűen mohamedánként mutatják be: „Jézus az iszlámot hirdette. Ábrahámától Mohamedig minden próféta mohamedán volt, az egyistenhit előfutára, az iszlám misszionáriusa. Jézus ebben az országban született, Betlehemben. Ebben az országban, Názáretben élt

és Jeruzsálembé vonult. Jézus egy rendkívüli palesztin volt.” George számára ezek üres szavak, mivel a mohamedánoknak alapvető problémát jelentenek a „hitetlenek”, hisz a zsidókat és keresztyéneket annak tartják. „Egyetlen mohamedán sem szereti Jézust, és nem szeretik a keresztyéneket és a zsidókat sem.” – mondja George, aki a mohamedánok karácsonyi propagandáját bosszantónak tartja. Azok a palesztin keresztyének, akik ezt a teológiai – pótléket követik, nem értenek egyet mohamedán társaikkal. Egy betlehemi palesztin keresztyén így fogalmazott: „Nem létezik iszlám Messiás. Ez arra emlékeztet, ahogyan a keresztyének igyekeztek Jézus zsidó származását eltagadni. Valahogy így vannak ezzel a mohamedánok is.”

Aviel Scheider, Israel Heute ford. Csoma László

A svájci reformátorok útján – tanulmányi kirándulás

A Kassa-i Református Gyülekezet 7 napos tanulmányi kirándulást hirdet a svájci reformáció nagyjainak emlékhelyeire, amelyre jelentkezni lehet a Református Lelkészi Hivatalban személyesen, vagy a 0908 336 949-es mobil és a 055 622 02 46-os vezetékes telefonszámokon. A kirándulás időpontja 2020. szeptember 11 – 17. az alábbi útvonalon és látnivalókkal.

Jelentkezési határidő 2020. március 30.

1. nap 09.11.: Kassa – Pozsony – Erntshofen / vacsora- szállás/
2. nap 09.12. Erntshofen /reggeli/ - Schaffhasen /szállás-vacsora/
3. nap 09.13. Schaffhausen délelőtti istentisztelet, majd a történelmi városközpont megtekintése lásd Munot – utazás Biel-be /szállás+vacsora
4. nap 09. 14. Biel – Genf – Lausanne – Biel
5. nap.09.15. Bern /városnézés/ - Murten – Gruyeres –Biel /sz.-vacsora/
6. nap 09.16. Biel – Zürich /városnézés/ Lichtenstein – Innsbruck – Erntshofen
7. nap 09.17. Erntshofen – Kassa

Látnivalók

Schaffhausen – Középkori városközpont és a híres Munot vár

Biel – történelmi városközpont + a Biel-i tó

Genf – Szent Péter katedrális (Kálvin temploma) + Auditorium + Reformáció emlékműve- séta a Genfi tó partján

Lausanne – A katedrális – Pierre Viret reformátor temploma és emlékműve

Bern– Történelmi városközpont a nagytemplommal

Murten – Történelmi városközpont – Farel Vilmos reformátor emlékhelye

Gruyeres – Középkori város és várkastélya, ahol Liszt Ferenc és Bartók Béla is koncertezett. A világhírű Gruyeres sajt itt készül és vásárolható.

Zürich – Zwingli emlékmű és a Grossmünster, Wasserkerche és a Frauenkerche Marc Chagall által festett ablakképeivel + Bahnhofstrasse, Európa legdrágább bevásárló utcája

Az eddig beérkezett ajánlatok szerint **a szállás reggelivel és vacsorával az útiköltséggel együtt 650 Euró.**

A Kárpát-medence Reformátussága

Kedves Olvasóink!

Ebben az évben Magyarország megcsonkításának 100 évfordulójára emlékezünk. Ezért lapunk Kárpát-medence rovata új jelkép alatt jelenik meg. Ez a jelkép a Magyar Királyság 13. századi határait mutatja, amelynek akkor legdélibb nagyváros Spalato, azaz Split volt. De a magyar király oltalmát élvezte Ragusa város-köztársasága is, amelynek mai neve Dubrovnik. Ezen területek lakosai két évszázadon át, ha kellett fegyverrel is küzdöttek azért, hogy a magyar király uralkodjon fölöttük. Elnyomásuk a veleneci uralommal kezdődött az 1400-as évek elején és tartott Napóleon koráig. CsL

Újjáépül a Ráday utcai Kollégium

Hétfőn kezdte „szétharapni“ a Ráday utcai kollégiumot a bontógép, előtte szelektív bontást végeztek a szakemberek. A helyszínen jártunk megnézni, hogyan folyik a munka a tavaly januárban kiégett diákokthonban. Annak is utánajártunk, milyen lesz az új épület, hogyan változik meg a létesítmény 2022-re.

– Nekem van sisakom, de önöknek is gyorsan kerítünk – fogad Veres Sándor főgondnok, a Dunamelléki Református Egyházkerület Székházának főigazgatója. Néhány perc múlva a kollégium kiégett folyosóján találok magamat, sárga fejfedővel. Egy év távlatából is megrendítő itt lenni, hiszen ezeken az elszenesedett lépcsőkön menekültek a kollégium lakói, és itt kereste a kiutat a tűz egyetlen halálos áldozata, a négygyermekes családapa. A korom és a törmelék ropog a cipóm alatt, a szemem nem tudom levenni az ezerkétszáz fokos hőtől meghajlott lépcsőházi korlátokról. Egy munkás zökkent ki a gondolataimból, aki faanyagot – talán egy szekrény részét vagy asztal lapját – hozza a kezében, ugyanis megkezdődött a szelektív bontás. Ez azt jelenti, hogy először a szelektálható, akár nyersanyagként újra felhasználható elemeket bontják el az épületből – ilyen a fa és a műanyag, az üveg. Hetekkel ezután kezdődik majd az épület külső, lényegesen látványosabb bontása. Közben a harmadik emeletre érünk. Összerezzenek, mert két évet éltem ezen a szinten. Mehetnék, de képtelen vagyok elszélni az egykori szobámig. Inkább a főgondnok és fotós kollégám után fordulok az ebédlőbe. Veres Sándor magához veszi a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) bekeretezett és érthetetlen módon sértetlen címerét, úgy dönt, ezt megmenti és magával viszi. A falon több virágmintás dísztányér is van, amelyeken a Miatyánk részletei olvashatók, az első: „Legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is.“ Nem tudok szólni a torkomban lévő gombóctól. Szörnyű este tanúi ezek a falak.

Fel akarták újítani

A bejárást követően a főgondnok irodájában ülünk le beszélgetni. Veres Sándor mappát vesz elő, 2018. decemberi dátum van a borítóján. Benne a kollégium részleges felújításának terve, és az illetékes hatóság jóváhagyása. Azt mondja, 2019 januárjában – tehát a tűz idején – a közel negyven évvel korábban emelt épület megfelelt a vonatkozó tűzvédelmi előírásoknak, de – elsősorban a tetőtéri szobák miatt, és részben azért, hogy növeljék a biztonságot – már tervezték a felújítását. Addig is ellenőrizték a meglévő biztonsági rendszert: minden szoba ajtaján és a folyosók kijelölt pontjain ott voltak a menekülési útvonalat jelző táblák, az irányfény és a biztonsági világítás működőképes volt, a tűzoltó készülékek kellő módon és helyen rendelkezésre álltak. 2018 szeptemberében – ahogy minden évben – a beköltözés után megtartották a tűzvédelmi oktatást. A katasztrófavédelem és a tűzoltóság vizsgálata is alátámasztotta, hogy az üzemeltetés szempontjából minden rendben volt.

Döntés az új épületről

A tüzet követő statikai vizsgálatok alapján kiderült, hogy a kollégiumot le kell bontatni. A Dunamelléki Református Egyházkerület elnöksége már 2019 áprilisában úgy döntött, hogy új kollégiumot építenek. – A tűz utáni tervezést elősegítette a meglévő felmérési dokumentáció és a részleges felújítási terv – magyarázza Veres Sándor.

A „Ráday 28.“

A budapesti Ráday utca 28. szám alatti épületkomplexum sok intézményt befogad. Itt van a Dunamelléki Református Egyházkerület Székháza a püspöki hivattal, az irodákkal. Az épületben volt a Ráday Felsőoktatási Diákokthon – ez égett ki tavaly januárban. A tűz előtt itt működött a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, a hozzá tartozó Török Pál Szemináriumi Könyvtár, itt tanultak a teológusok. Itt van a Ráday Gyűjtemény, a Bibliamúzeum és a hozzá kapcsolódó könyvesbolt. Ez az épület ad otthont több teológiai oktató lakásának, és a Parókia.hu szerkesztőségének is.

Elkezdődött a bontás

A kivitelezés a bontással megkezdődött. A teljes bontás két és fél hónapig tart, ebből negyven nap lesz a nagygépi munka. Ekkor az úgynevezett csipkedő fejjel bontják majd fentről lefelé a kollégiumot. – Ez nagy zajjal és porral jár majd, de amit lehet, megteszünk ennek kordában tartásáért – állítja a főgondnok. A szomszéd házra védőhálót tesznek, és locsolással, párasítással is gátolni próbálják a por terjedését. Egyeztettek a szomszédokkal, a környéken élőkkel, úgy tűnik, mindenki megértő, főleg a Ráday utca 30. lakói, akik a szemközti házból látták a tavalyi tüzet. A Markusovszky tér felől is bejártuk a munkálatokat, ahol már felszedték az önkormányzati sportpályát és az öntözőrendszert is. Az alkotóelemeket gondosan elpakolták, hogy mindent eredeti állapotába tudjanak visszaállítani.

Elsők a teológusok

– Tíz hallgatót biztosan veszítettünk – mondja Kocsev Miklós, a KRE Hittudományi Karának dékánja. A teológiát és a kollégiumot érintő tűz ugyanis 2019-ben a felvételi eljárás közben történt. A korábbi húszfős évfolyamok helyett csupán tíz diákkal tudták elkezdni a 2019/2020-as tanévet. E mögött egyértelműen a bizonytalan helyzet, főleg a kollégiumi elhelyezés nehézsége áll. A dékán szerint szembe kell nézniük azzal, hogy amíg nem tudnak visszaköltözni a megújuló épületbe, addig lesz, aki másik teológiát választ helyettük.

Addig is jó helyen vannak

– Biztonságos, jó helyen vagyunk a Csopaki utcában, és a kollégiumkérdés is rendeződött – üzeni Kocsev Miklós a hezitáló felvételizőknek. Februártól ugyanis újra együtt laknak a teológusok az Óbudai Diákhotelben. – Mozaikdarabonként próbáljuk a hétköznapi életet olyanná tenni, amilyen volt – osztja meg a dékán. A mozaik részeként tavasszal elkezdődhet az építkezés a Ráday utca 28. alatti épületegyüttesben. Ezen belül a legfontosabb feladat, hogy elkészüljön a kollégium, és ezzel párhuzamosan a teológia oktatási terei is megújuljanak.

Van bocsánat?

A kollégium szándékos gyújtogatás miatt égett ki. Három kamasz egy hajléktalan matracát gyújtotta meg, amely a kollégium használaton kívüli ajtájának volt támasztva. Veres Sándor nem találkozott a gyanúsítottakkal, és nem is szeretne, elég, ha az állami hatóságok teszik a dolgukat – az egyház nem akar belefolyni az igazságszolgáltatásba. A főgondnok megvallja: többen kérték, javasolták, imádkozzanak a három kamaszért, de ezt az első napokban nehezebbre esett megtenni. – Fájdalom, düh volt bennem. Idő kellett ahhoz, hogy őszintén meg tudjak bocsátani. Szerintem a legnagyobb büntetés az lesz, amikor felfogják, hogy tettükkel közvetve egy édesapa halálát okozták. Ha van bűntudatuk, eljuthatnak oda, hogy megvallják, mit tettek, és erre hitem szerint van bocsánat – talán emberileg is, de a mi Urunknál mindenképpen – fogalmaz a főgondnok.

Mi változik?

Az új kollégium és a teológia bejárata a Markusovszky tér felől lesz, az ajtó impozáns aulába nyílik majd. A kollégiumban az eddigieknél kevesebb szobát alakítanak ki, de azok tágasabbak és jobban felszereltek lesznek. Emiatt döntöttek úgy, hogy csak teológusok lakhatnak majd bent, külsős egyetemisták már nem kaphatnak itt szállást. Negyvennyolc kétágyas szobában kilencvenhat főt tudnak majd elszállásolni. Emellett tizenegy vendégszoba is lesz, ahol huszonkét fő alhat. A teológia tanárainak elhelyezését három szolgálati lakás könnyíti majd meg, a kollégium tetején pedig száz négyzetméternél nagyobb tetőteraszt alakítanak ki.

Kocsev Miklós dékán az intézményt érintő változásokat sorolva kiemeli, nagyobb terük lesz. Tágasabb tanári szobákkal és szemináriumi termekkel rendelkeznek majd. A Török Pál Szemináriumi Könyvtárat a tetőtérbe költöztetik. – Funkciójában praktikusabb, kinézetében szebb lesz, mint a mostani könyvtár – véli a dékán. Ráadásul hosszú nyitvatartási idővel szeretnék üzemeltetni, az éjjel-nappali nyitvatartást is fontolgatják. Azt is szeretnék, ha komfortos, több kisebb-nagyobb elkülönülő résszel ellátott tanulói tér jönne létre. A főgondnok hozzáteszi, a kollégiumnak saját beléptetőrendszere lesz, és korszerű WIFI-hálózattal szerelik fel. – Mindenben meg fog felelni a 21. századi követelményeknek – állítják a vezetők.

Az új kollégiumi épületben kulcsfontosságú szerepet kap a biztonság. Két túlnyomós, azaz füstmentes lépcsőházat építenek – mondja Veres Sándor. Ez azt jelenti, hogy ha esetleg újra tűz lenne, a lépcsőházba nem tud bejutni a füst, a tűz addig sem, amíg az ajtó nyitva van. Így nem fordulhat elő, hogy valaki a lépcsőig ugyan eljut, de kimenekülni már nem tud. Automatikusan oltórendszert is beszerelnek. A jelenlegi tervek alapján már jövő ősszel be lehet költözni az új kollégiumba, és megkezdődhet az oktatás a teológián.

Kápolnát is kialakítanak

Régóta igény volt, hogy legyen kápolna az épületben, ahová bárki bármikor elvonulhat imádkozni, és kisebb áhítatok, imaközösségek megtartására is alkalmas. A kápolna az új kollégiumi szint és a régi épület találkozásánál, a tetőtérben kap helyet, hangulatát a fényviszonyok is meghatározzák majd: a külső homlokzaton is megjelenő, kereszt alakot formáló ablakokon keresztül kap színes fényt a helyiség. Mellette lesz a zeneterem. A díszterem szintén megújul, fölötté, a tetőtérben kisebb, harminc-negyven fős konferenciák megtartására alkalmas tereket alakítanak ki.

A főépület impozáns, műemlék lépcsőházát is renoválják: felülről kap majd fényt, így sokkal világosabb lesz. A lifttel a pincszintet és a tetőteret egyaránt el lehet majd érni, így a mozgáskorlátozottak is látogathatják a Bibliamúzeumot. A főgondnok azt is elárulta, hogy a felületi kialakításnak és a megvilágításnak köszönhetően az épület külső homlokzatán a kereszt mellett a református csillag motívuma is kirajzolódik majd.

Új udvar – új lehetőségek

Néhány parkolóhelyet kivéve megszűnik az udvaron a parkolás, helyette teremgarázst építenek, ahol harminchárom autónak lesz hely. Ide a Biblia utca felől lehet majd beállni. A garázs mellett kap helyet a Ráday Gyűjtemény tömörraktára, ahol több tízezer kötetes állományt őrizhetnek majd. Az autóktól felszabaduló udvar nagy részét füvesítik, közösségi térré formálják. Egy helyre kerülnek az emléktáblák és a három '56-os kopjafa is. Emléket állítanak a tüzesetnek is. A tervek szerint a teljes, hat és fél milliárd forintos állami támogatással megvalósuló beruházás legkésőbb 2022-re fejeződik be.

*Hegedűs Márk, fotó: Kalocsai Richárd, Füle Tamás / parokia.hu
www.reformatus.hu*

A Selye János Egyetem

Református Teológiai Kara

felvételt hirdet doktorandusz-képzésre (**PhD.**)
és **ThDr.** cím megszerzésére.

A felvételik időpontja: 2020. augusztus 21-én
- bővebb információ kérhető: levaia@ujs.sk,
tel: 00421-35-3260657

Jelentkezni lehet **2020. június 30-ig** az alábbi témákra:

PhD - témák a 2020/2021-es évre

Öszötvetség:

Kiválasztás az Öszötvetségben

Újszötvetség:

Pál tanítása a megigazulásról

Rendszeres teológia:

- A logika szerepe a rendszeres teológiában
- Eszkatológia és millennializmus a 19. századi teológiai gondolkodásban

Vallás-és filozófia-történet:

- Szentek kultusza az iszlámban és a keresztyénségben
- A szoterológia kérdése a keresztyénségben és a világvallásokban

Egyháztörténet:

- A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház lelkészképzése Prágában 1945-től napjainkig.
- Felvidéki illetőségű református teológusok és lelkészek peregrinációi, s annak hatása az egyházi életre az 1881 és 1938 közötti időszakban.

Gyakorlati teológia:

- A lelkész személyisége és a lelkészi identitás
- Lehetőségek és kihívások a homiletikai palettán

ThDr. - témák a 2020/2021-es évre

Öszötvetség:

Idegen istentisztelet a Deuteronomiumi Történeti Műben

Újszötvetség:

Jézus viszonya a törvényhez

Rendszeres teológia:

- Munka, gazdasági erő, pénz és pénzügyi stabilitás – etikai vetületek
- A donatista kérdés a koreai és magyar modernkori református teológiában

Vallás-és filozófia-történet:

- Vallás és ember (homo religiosus)

Egyháztörténet:

- Zsidómentő református lelkészek a 2. világháborúban.
- A református egyházi oktatás története az 1918-1938 közötti időszakban.

Gyakorlati teológia:

- A lelkészi identitás
- Mai gyülekezetépítési modellek alkalmazása a református egyházi keretekben (Kárpát-medencei összefüggésekben)

Jézus és egy asszony gyógyulása

(Lukács 8, 40-56)

Kedves Olvasóink! Bizonyára mindnyájan ismeritek azt a történetet, melyben Jézus egy fiatal leányt, Jairus lányát gyógyítja meg, sőt, támasztja fel a halálból. Ebbe a történetbe van beleágyazva egy beteg asszonynak a története is, akit Jézus úgy gyógyított meg, hogy tulajdonképpen nem is tudott róla. A történet a Lukács evangéliumában azzal kezdődik, hogy Jézust hatalmas tömeg fogadja, amikor haza jön Gadarából. Ott gyógyította meg a sírok között élő gadarai megszállottat. Jézus tehát hazatér, és azt látja, hogy nagyon sok ember vár rá, és örül annak, hogy ismét láthatják. Bizonyára nagyon sokan voltak, akik gyógyulást vártak tőle, vagy hogy tegyen ismét valami hatalmas csodát. Csak úgy tolongtak körülötte az emberek. Ebben a káoszhoz hasonló helyzetben ment oda Jézushoz Jairus azzal, hogy segítsen gyorsan, mert a leánya haldoklik. Azonnal elindulnak Jairus háza felé. A tömeg természetesen követte Őt. Nem akartak lemaradni a csodatételről. Az emberek között volt egy asszony is, aki évek óta szenvedett betegségében. Minden pénzét orvosokra költötte, de nem tudtak

rajta segíteni. Utolsó reménye az volt, hogy Jézus meggyógyítja. Odakeveredett hozzá, és megérintette a ruháját. Azt gondolta ugyanis, hogyha csak a ruhája szegélyét megérinti, meggyógyul, és így is lett. Jézus ekkor érezte, hogy erő áramlik ki belőle. Megállt, és kérdezte, ki érintette meg? A tanítványok bizonygatták, hogy azt nem lehet tudni, hiszen olyan sok ember van körülötte. Folyamatosan tolongtak körülötte az emberek. Bárki megérintette. Jézus azonban ragaszkodott ahhoz, hogy megtalálja azt az embert, aki felé az ereje kiáradt. Az asszony, amikor látta, hogy nem maradhat titokban, előlépett, és elmondta, mi történt. Elmondta, hogy egy orvos sem tudott rajta segíteni, de Jézus egyetlen érintése meggyógyította őt még abban a pillanatban. Jézus csak ennyit mondott neki: A te hited megtartott téged, menj el békességgel. Ez után ment tovább és támasztotta fel Jairus leányát.

De maradjunk még egy kicsit a meggyógyult asszony történeténél. Mi volt az asszony szándéka? Az, hogy meggyógyuljon betegségéből. Sok szenvedésen ment keresztül. Ha pedig az ember szenved, minden áron szabadulni akar a szenvedésétől. Ez a nő sem akart mást, mint a fájdalomtól, az egy konkrét betegségtől megszabadulni. El is érte a célját. Ez után kezd igazán érdekes lenni a történet. Jézus ugyanis nem véletlenül áll meg. Célja volt annak, hogy az asszonyt kereste. Ugyanis Jézusnak fontos a személyes kapcsolat. Látni akarta az asszonyt. Belenézni a szemébe. Elmondani neki, hogy nem csak betegségéből tud gyógyulást adni, hanem az egész életét is meg tudja változtatni. Sokkal többet akar adni. Ehhez pedig fontos a személyes kapcsolat.

Ez a kapcsolat nekünk is fontos. Jézus sok bajtól megszabadít, gyógyít, erőt ad leküzdeni a félelmeinket, akadályokat az életünkben. De nekünk is többet akar adni. A mi életünket is meg akarja változtatni. Üdvösséget, örök életet akar adni. De ezt csak úgy kaphatjuk meg, ha személyes kapcsolatunk lesz Jézussal. Úgy, hogy beszélünk

vele, igéjén keresztül figyelünk rá, engedjük, hogy ránk találjon. Nos, a hitünk bennünket is megtart, és a mi életünket is békesség veszi majd körül, ha Jézus elé állunk, ha személyes kapcsolatunk lesz vele. Tegyük ezért meg mindent!

Imádság: Mindenható Isten! Köszönjük életünk minden áldását. Köszönjük, hogy bízhatunk benned. Köszönjük, hogy mindig mellettünk állsz. Köszönjük, hogy megszólítasz, hogy azt akarod, figyeljünk Rád. Add, hogy így juthassunk el hit által a Krisztus által felkínált üdvösségbe. Ámen.

Aranymondás: „Szólj Uram, mert hallja a Te szolgád!” 2Sámuel 3:9

Kraus Viktor

BIBLIAOLVASÓ

vezérfonál
Április

1. Sz. Józs 1	Lk 20,27-40
2. Cs. Józs 2	Lk 20,41-47
3. P. Józs 3	Lk 21,1-4
4. Sz. Józs 4	Lk 21,5-19
5. V. Józs 5	Lk 21,20-24
6. H. Józs 6,1-21	Lk 21,25-28
7. K. Józs 6,22-27	Lk 21,29-38
8. Sz. Józs 7	Lk 22,1-6
9. Cs. Józs 8,1-29	Lk 22,7-38
10. P. Józs 8,30-35	Lk 22,39-71
11. Sz. Józs 9,1-15	Lk 23
12. V. Józs 9,16-27	Lk 24,1-12
13. H. Józs 10	Lk 24,13-35
14. K. Józs 11,1-9	Lk 24,36-49
15. Sz. Józs 11,10-23	Lk 24,50-53
16. Cs. Józs 12	Ef 1,1-14
17. P. Józs 13	Ef 1,15-23
18. Sz. Józs 14	Ef 2,1-10
19. V. Józs 15	Ef 2,11-22
20. H. Józs 16	Ef 3,1-13
21. K. Józs 17	Ef 3,14-21
22. Sz. Józs 18	Ef 4,1-16
23. Cs. Józs 19	Ef 4,17-32
24. P. Józs 20	Ef 5,1-14
25. Sz. Józs 21	Ef 5,15-17
26. V. Józs 22,1-8	Ef 5,18-20
27. H. Józs 22,9-34	Ef 5,21-33
28. K. Józs 23	Ef 6,1-4
29. Sz. Józs 24,1-15	Ef 6,5-9
30. Cs. Józs 24,16-33	Ef 6,10-24

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregnő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítónk:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnő 216,

Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT